Doğan Kardeş

SAYI 33 14 AĞUSTOS 1972 100 KURUŞ

KAPLANLAR VADİSİ

ÖZET: Monroe ailesini kızılderililerin elinden kurtaran Büyük Avcı Ted, Monroe'den uzaklaştığında, sarı geyik Stella'ya saldırır. Durumu öğrenen Ted, işin içyüzünü öğrenmek için araştırmalara başlar..

ARKASI YAR

YERYÜZÜNDEKİ SULARIN BİR TARAFA AKMAYIP BİRİKMESİ SONUCU MEYDANA GELEN: BATAKLIKLAR

Batak, bataklık ve göllerin meydana gelmesinde çeşitli sebepler vardır. Bataklıklar genellikle çok killi yani su geçirmeyen arazilerde meydana gelir. Sularını bir kaynaktan, bir akarsudan veya yeryüzüne çok yakın bir yeraltı suyundan alırlar. Bazen herhangi bir sebeple taşan büyük bir gölün taşma sebebi ortadan kalkıp eski yatağına çekilmesiyle taştığı bölgedeki çukur yerlerde meydana gelir. Bazı durumlarda da beslenmiyen bu göl buharlaşma nedeniyle sularını kaybeder, bu arada akıntının da yokolmasıyla burası bataklık durumunu alır. Batakların etrafı genellikle sazlarla çevrili olup, bitkilerin serbest yüzeyi daha az, balçıklı yüzeyi daha fazladır.

«Ölü Kol» veya «Ay biçimi göl» en ilgi çekici durgun su çeşitlerinden biridir. Akarsularda hız çizgisinin iki yana oynaması sonucu sular bazen sağa, bazen sola doğru yayılır. Kıyılar arasındaki bu farklı aşınım daha ileri giderse akarsu ve vadi menderes adı verilen kıvrımlar çizer. Aşınımın ilerlemesi sonucu menderesle-rin sapı incelir, kopar ve akarsu başka yönden akmaya başlar. Eski yatak ölü kol veya ay biçimi kalarak bataklık durumunu alır.

Bataklık bazen iki nehrin birleştiği yerde de meydana gelir. Diğerinden daha hızlı akan ve bol su taşıyan nehir öteki nehirle birleştiği yere taşıdığı aluvyonları yığar, böylece ağzı tıkanan nehir taşmak zorunda kalarak bataklık meydana getirir.

Bataklıklar insan sağlığı için son derece tehlikelidir. Kurutulmadığı takdirde, sivrisinek yuvası halini alan bu mikroplu yerler, büyük salgın hastalıklara yol açar.

Bu hastalıkların önlenebilmesi için, özellikle bataklığı çok olan ülkelerde kurutma çalışmalarına girişilmiştir.

ÇATALAĞIZ GÖLÜ

Kıyı kordonları arasıra nehirlerin çatalağızlarında meydana gelir. Akarsuların sürükleyip getirdikleri aluvyonlar da bu kordonların gelişmesini hızlandırır. Zamanla büyüyen kordonlar, gerilerindeki küçük koy'un denizle ilgisini keserler. Böylece bir «Çatalağız gölü» meydana gelmiş olur. Bunun bir adı da «Delta gölü» dür. Bu çeşit göllere, nehirlerin çatalağızlarında bol bol rastlanır. Nehrin taşmasıyla beslenen bu göllerin başlangıçta tuzlu olan suları tatlılaşır.

Daha sonra akarsuyun taşıyıp getirdiği aluvyonlar ağızda birikmesiyle çatalağız denize doğru ilerlemiye başlar.

Çatalağız göllerinin suları azalarak bataklar oluşur. Bu bataklarının aluvyonlarla dolmasıyla bitek çatalağız ovaları meydana gelir.

Tarihte Bu Hafta

14 AĞUSTOS 20 AĞUSTOS ARASI

● **14 AĞUSTOS 1910**
Yedek Subay Okulu açılmıştı.

● **15 AĞUSTOS 1583**
Revan fethedilmişti. 3. Murat devrinin en önemli olaylarından biri İran savaşıdır. Özdemiroğlu Osman Paşa'nın kumandasındaki Türk askerleri kahramanca savaşarak 15 Ağustos 1583'de Revan'ı fethettiler.

● **16 AĞUSTOS 1945**
Ünlü yazar Mahmut Yesari ölmüştü.

● **17 AĞUSTOS 1915**
Kireçtepe zaferi kazanılmıştı. 17 Ağustos günü sabaha karşı İngilizler Kireçtepe'yi kara ve denizden dövmeye başlamışlar, arkasından da hücuma kalkmışlardı. Kireçtepe'yi koruyan kuvvetimiz ise bir avuç jandarma takımımızdan ibaretti. 5 Tümenimiz yardıma geldiği zaman, İngilizler çoktan harekete geçmişti. Fakat bunu başaramamışlar ve iyi bir tokat yemişlerdi.

● **18 AĞUSTOS 1648**
Deli İbrahim öldürülmüştü.

● **19 AĞUSTOS 1915**
Büyük şair Tevfik Fikret ölmüştü. Tevfik Fikret, 1867'de İstanbul'da doğmuş, ilk tahsilini Valide Rüştiyesinde yapmıştı. Sonra Galatasaray'a girmişti. 14 yaşında şiir yazmaya başlayan Fikret, «Servet-i Fünun»u çıkarmıştı. Onu Türk edebiyatının en ciddi eseri haline getirmişti. Daha sonraki şiirleri ise devrin bozukluğunu dile getiren, hak, özgürlük, eşitlik temaları ve güçlü söyleyişlerle doludur.

● **20 AĞUSTOS 1543**
Türk denizcileri Nis'i kuşatmıştı.

★

Dünyanın En Aydınlık Lambası

Almanya'da yapılan 3 metre boyundaki ve 7 santimetre çapındaki lambanın ışığı 4,5 milyon mumun verdiği aydınlığa eşit

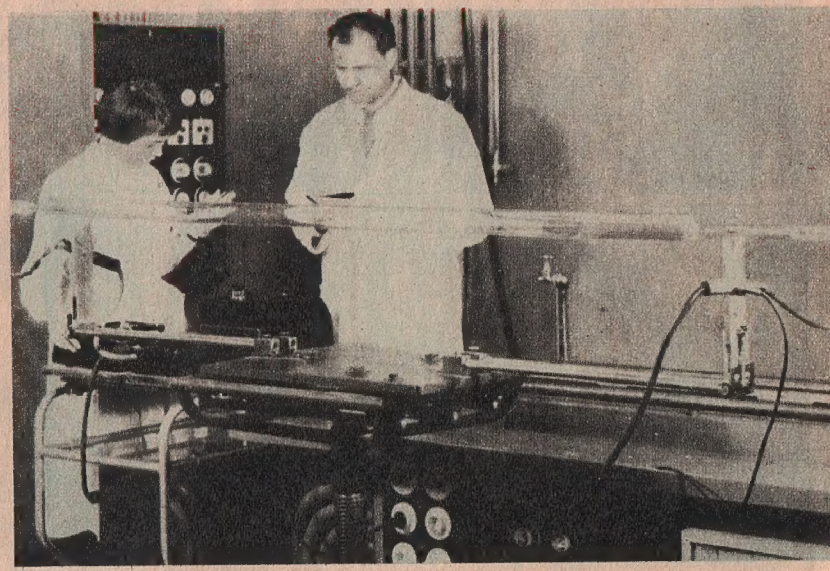

Almanya'da yapılan dünyanın en aydınlık lambası üzerinde laboratuvarda deneme yapılırken.

Dünyanın en aydınlık lambası, geçenlerde Almanya'da yapıldı. Lambanın görünüş olarak benzerlerinden hiç bir farkı yok. Boyu 3 metre 20 santimetre, çapı ise 7 santimetre. Sokaklarda, fabrika ve bürolarda bu tip neon lambaların yüzlercesini görüyoruz. Ancak bu benzerlik sakın sizi yanıltmasın. Çünkü lambanın ışığı benzerlerinden üç, dört misli daha kuvvetli. Bir mum ışığını gözünüzün önüne getirin. Böyle bir ışıkta ancak kitap okuyabilirsiniz. İşte bu lambanın ışığı, 4,5 milyon mumun verdiği aydınlığa eşittir. Aynı şiddette aydınlığı ancak 120.000 lamba bir araya gelirse verebilir.

Bu lambaya «küçük bir güneş» dersek mübalağa etmiş olmayız. Gerçekten 2,5 metre uzaklıktan lambanın saçtığı ışık, ekvatorda öğle güneşi kadar tesirli ve kuvvetli oluyor. Lambayla yapılan denemeler sırasında, mühendisler ve teknisyenler koruyucu gözlükler takıyorlar. Yoksa ışık gözlerini mahvedebilir.

Dahası var... Yandığı zaman lambanın içi, güneşin yüzeyinden de sıcak oluyor. Güneş yüzeyindeki ısı 6000 derecedir. Oysa elektrik cereyanı lambayı 7000 derece ısıtıyor. Bu ısıda elmas bile eridiği için lambanın camı, ısıya dayanıklı bir malzemeden yapılmıştır.

ZAMANIN ÖTESİNDE

ŞEYTAN IŞIĞI

GELECEK HAFTA : HAYAL GEMİ...

FIRTINA KUŞLARI

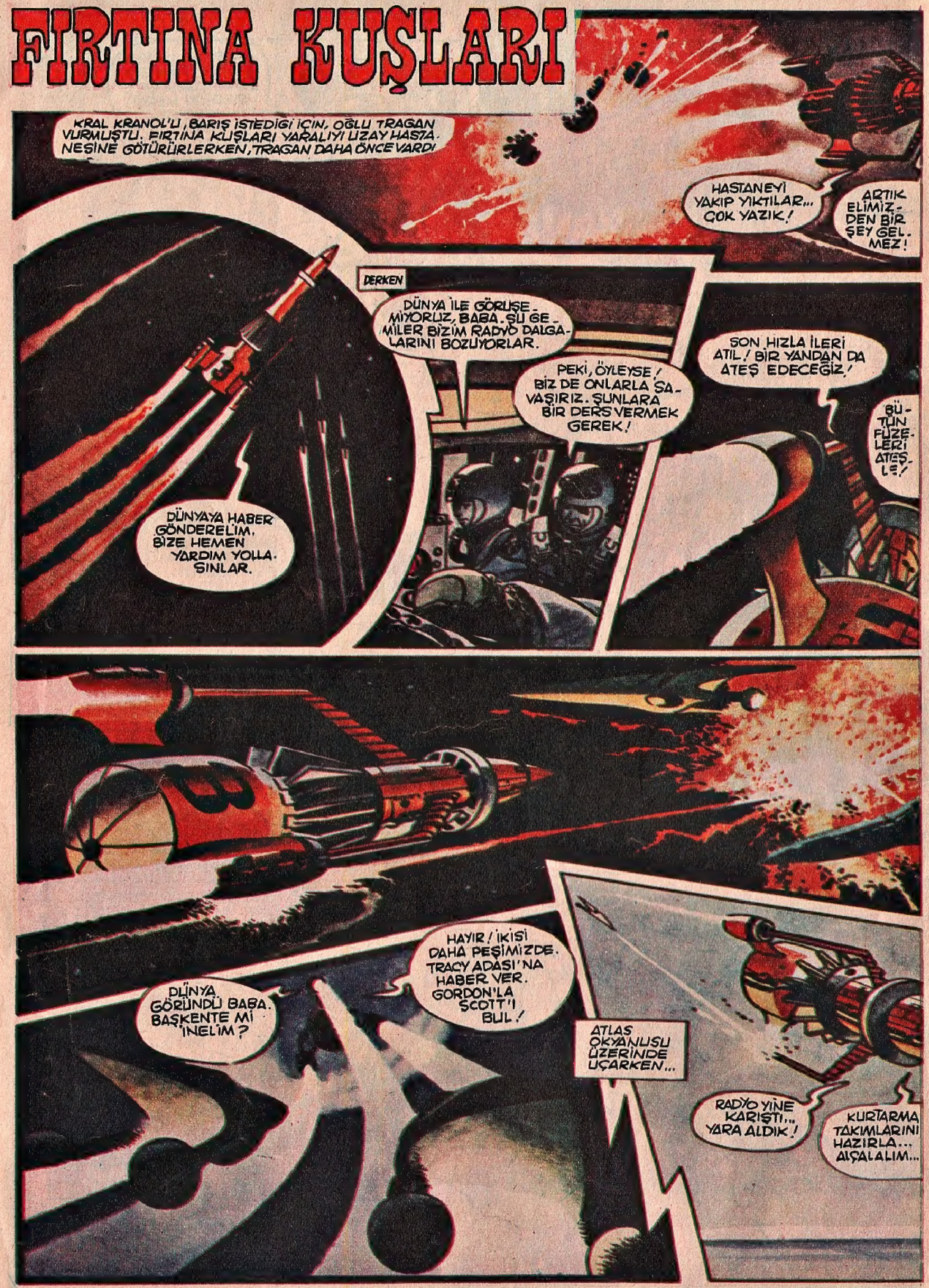

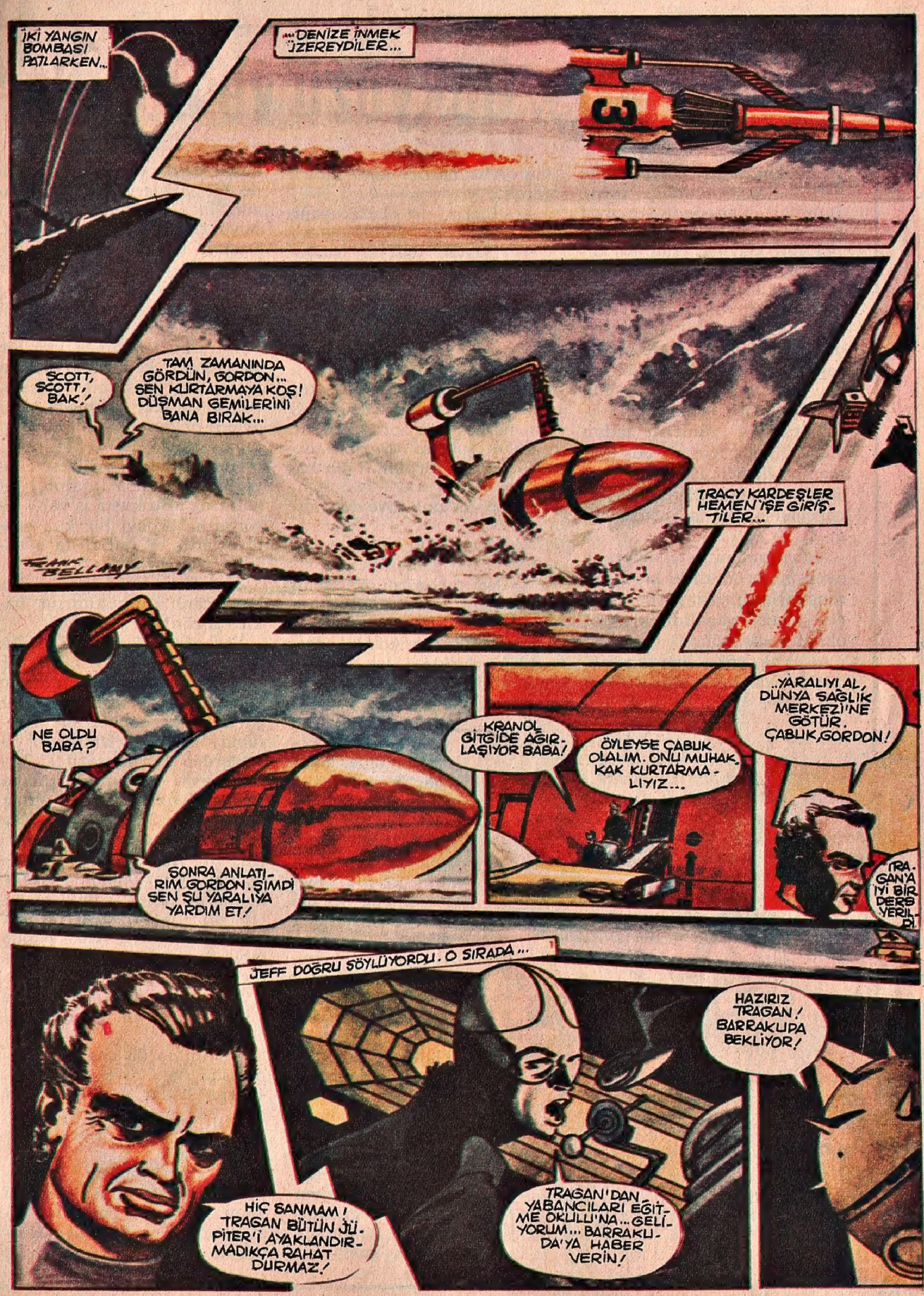

GELECEK HAFTA: SON SAVAŞ...

HİKÂYE

Kuş, Gökyüzü ve Bulutlar

Yazan:
Vahibe Sevim

Gökyüzünde küme küme beyaz bulutlar vardı. Bulutların arasında fırçayla boyanmış gibi koyu ve ürpertici bir mavilik gülümsüyordu. Dallarda çiçekler, toprakta böcekler kıpır kıpırdı. Ne güzel bir gündü o gün... Koş, atıl, bağır, haykır. Çocuklar da öyle yapıyorlardı. Koşuyor, bağırıyor, haykırıyorlardı. Bir alay vardılar. Okulları o gün tatil olmuştu. Önlerindeki uzun başıboş günlerin tadını çıkarabilmek için hiç boş durmamış, hemen işe koyulmuşlardı. Sokaklarda dolaşıyor, bahçeler arasında koşuyorlardı.

Ne yapsınlar, ne etsinler, ne oynasınlar, bir türlü karar veremiyorlardı. Kimileri:

— «Savaş yapalım, iki taraf olalım,» diyordu.

— «Yok, yok,» diyorlardı öbürleri, «Maç yapalım.»

— «Maç yapalım ama, bunun için harmanlara inmek gerek.»

— «İneriz, ne olacak yani, bir koşuda ineriz.»

— «Haydin öyleyse, istikamet harmanlara, marş marş!»

Bu komut üzerine apar topar yürüyüşe geçmişlerdi ki, karşıdan koşa koşa gelen uzun boylu, sipsivri bir çocuk onları durdurdu. Zor Ali'ydi bu. En zorlu ağaçlara, en tırmanılmaz kayalara çıkabildiği için herkes ona zor Ali derdi.

Soluk soluğa: «Durun,» dedi. «Ben ne gördüm, bilin bakalım?»

Kalabalık zınk diye durmuştu:

— «Ne gördün,» diye sordular.

— «Ne mi gördüm? Gelin arkamdan! Uzak değil, şurada!»

Kalabalık Zor Ali'nin arkasından yürüdü. Maç unutulmuş gitmişti. Biraz ileride yıkık bir değirmen vardı. Değirmen kasabanın kıyısında, bir bayırın eteğinde, söğüt ağaçlarının arasındaydı. İyice haraptı, yalnız kalın tahtalardan yapılmış su oluğu dimdik ayakta kalmıştı. Zor Ali değirmenin yanında durdu:

— «İşte bakın, orada duruyor.»

Bütün gözler Ali'nin parmakla gösterdiği yere dikildi. Evet oradaydı, oluğun en üst tahtasına konmuş, kıpırdanmadan, kendisini seyreden kalabalığa bakıp duruyordu. Bu, çocukların şimdiye değin görmediği, tanımadığı çok garip bir kuştu. İki yumruk iriliğinde bir gövdesi, kaval gibi uzun, ince bir boynu, gövdesi büyüklüğünde bir başı vardı. Başının ucunda çocuk terliğini hatırlatan kül renginde bir gaga görülüyordu.

Çocuklar bu garip kuşa büyülenmiş gibi bakakaldılar. Sonra onu ürkütmek için bir şamatadır kopardılar. Ama garip kuş oralı bile olmadı. Sessiz, ürkek, çekingen, hep öylece oluğun üstünde dinelip duruyordu.

Her kafadan bir ses çıkıyordu. «Bu kuşu tutalım,» diyorlardı. «Bu kuşta iş var,» diyorlardı. «Enayi bir kuş bu,» diyorlardı. «Tutalım da oynayalım,» diyorlardı.

Zor Ali: «Ben,» dedi. «Bu kuşu canlı canlı tutarım, bakın, görün!»

İleri atıldı. Değirmen oluğuna çıkmak için uygun bir yer aramaya başladı. Oluğun her yönle ilişkisi kesilmişti. İki çürük direk onu boşlukta tutabiliyordu. Çok dikti. Ali direklerden birine sarıldı. Tırmanmaya başladı. Tırmana tırmana yukarı, oluğun altına kadar çıktı. Sonra ne yaptıysa yaptı, oluğun üstüne geçti. Kuş zor Ali'yi gördüğü halde uçmadı, kıpırdanmadı. Aşağıdakilerin sesleri solukları kesilmişti. Çocuk, kuşu tutmak için elini uzattı. Kuş pabuç gibi gagasıyla bir darbe indirdi.

Zor Ali: «Vay anam!» diye bağırdı. Geriledi. Çocuklar aşağıdan:

— «Amma da ana kuzusuymuşsun be!» diye bağırdılar. «Oraya kadar çıkmışken tut onu. Bak uçup gitmiyor bile. Seni yiyecek mi? Korkma, atıl üzerine!»

Ali aşağıdakilerin kışkırtması üzerine ikinci girişimi yaptı. Kuş gene hart diye elini ısırdı. Çocuk deliye dönmüştü. *(Devamı 27. sayfada)*

ÇOCUKLAR SORUYOR

● Kuşlar Ne Kadar Yükseğe Çıkabilirler?

Bütün diğer hayvanlar gibi kuşların da yaşamak için havaya ihtiyaçları vardır. Bu sebeple solunumlarına yetecek kadar hava bulunmayan yükseklere çıkamazlar. Kuşların çıkabileceği tavan yüksekliğin 10 bin metre kadar olduğu sanılmaktadır. Ama 10 bin metre yüksekliğe kadar hiçbir kuşun çıkabildiği henüz duyulmamıştır. Uzmanlara göre bu kadar yükseğe çıkmak bir kuş için imkânsızdır.

Kartal en fazla yükselebilen kuşlardandır. 3200 metreye kadar çıkabildiği ispatlanmıştır. Güçlü bir kanat yapısı olduğu için daha da yükseklere çıkabilmesinin mümkün olduğu söylenmektedir. Kuşların uçuşları tabiatın en ilginç ve izlenmesi zevkli olaylarından biridir. Her kuşun kendine has bir uçuşu vardır. Vakit buldukça kuşların uçuşlarını, ne kadar yükseklere çıktıklarını seyredin, muhakkak ki çok zevkli vakit geçireceksiniz.

● Yıldızlar Gündüzleri Nereye Giderler?

Bir yere gitmezler, gece neredelerse aynı yerdedirler. Güneşin parlak ışıkları yüzünden yıldızları göremediğimiz için onları yok zannederiz. Yıldızların da kendilerine göre belirli ışık yayma güçleri vardır ama dünyamıza çok uzak olmalarından ve ışık güçlerinin zayıf olması nedeniyle güneş doğduğunda sönükleşir ve gözden kaybolurlar. Bütün çevreyi güneşin güçlü ışık huzmeleri doldurur. Bir benzetme yapalım: Yıldızlar güneşin yanında elektrik ışığında yanan muma benzerler.

● Ses Nedir?

Ses titreyen cisimlerden çıkan enerjidir. Titreşebilen sert, sıvı ve gaz halindeki bütün maddeler ses verebilirler. İnce bir bardağa dokunduğumuz zaman bardaktan çıkan güzel sesi hepimiz biliriz. İşte bu, camın vuruşa karşı enerjisidir. Ses dalgalar halinde ilerler. Dalgaların saniyede aldıkları yol içinde ilerledikleri ortama göre değişiklikler gösterir. Bir fikir vermek bakımından sesin havadaki hızının saniyede 340 metre olduğunu belirtelim. Ses dalgalarının hareket edebilmesi, yani yayıldıkları kaynaktan çıkarak kulaklarımıza ulaşabilmesi için mutlaka havanın varlığı gereklidir. Havasız yerde cama dokunursak, zil çalarsak ses duyulmaz. Herhalde okulunuzda yaptığınız kavanoz içinde zil deneyini hepiniz hatırlarsınız. Eğer ses dalgalarının aralarındaki uzaklıklar düzenliyse gelen ses güzel ve ahenkli olur. Müzik aletlerinden, bülbüllerin gagalarından yayılan sesler böyledir. Dalgaların aralarındaki uzaklıklar düzensizse yayılan sese gürültü adını veririz.

● Piramit Neye Denir?

Bizim kuşağın deyimi ile piramit, büyüklerimizin deyimi ile ehram aslında bir geometrik şeklin ismidir. Kare, üçgen gibi tabanlar üzerine kurulmuş yan yüzleri üçgen olan kapalı cisimlere piramit denildiğini hatırlayacaksınız. Geometrik anlamından başka piramitin önemli bir anlamı vardır. Eski Mısır medeniyetinde firavunların yani o devirlerin krallarının gömüldüğü büyük ve muhteşem mezarlara da piramit denir. Günümüzde hâlâ bir medeniyet harikası sayılan Mısır piramitlerinin en ünlüleri Kahire yakınında bulunan Gize'deki Keops, Kefren ve Mikerinos piramitleridir. Bunlardan Keops piramidi dünyanın 7 harikasından biridir.

● Köpekler Neden Kedileri ve Tavşanları Kovalarlar?

Önde son sürat kaçan kediyi ve ardından soluk soluğa, havlaya havlaya koşan köpeği çok görmüşsünüzdür. Bu korkunç kovalamaca çevik kedinin kendini bir ağacın yüksek dallarına atması, köpeğin de ağacın altından bir süre sinirli sinirli havlayıp gitmesi ile sonuçlanır çoğu zaman. Kedilere musallat olan köpekler aynı şekilde tavşanlara da aman vermezler. Uzun kulaklı tatlı bir tavşancık gördüler mi hemen peşine düşerler. Akıllı tavşancık süratle yer altındaki deliğine kaçar, köpek de eli boş döner gider uzun bir havlama konserinden sonra. Hiç düşündünüz mü bu olayların nedenlerini? Sizin için düşünüp araştırmalarda bulunan hayvan uzmanları ilginç sonuçlara varmışlardır. Yapılan ayrıntılı araştırmalara göre köpekler ile kediler ve tavşanlar arasında hiçbir düşmanlık yoktur. Köpeğin kedi ve tavşanların peşine düşmesinde herhangi bir yiyecek bulma isteği de yoktur. Bu korkunç kovalamacanın sebebi nedir biliyor musunuz? Köpeklerin oyun arzusu. Köpekler kedilerle, tavşanlarla kovalamaca oynamaya bayılırlar.

SİZİN FIRÇANIZDAN

SANDALLAR
Mehmet Hakan Sezer (10 yaşında) ANTALYA

BOĞAZ KÖPRÜSÜ *Kubilay Badır (13 yaşında) Beylerbeyi Ortaokulu - ISTANBUL*

ORKESTRA *Dürdane Coşkun Kurtuluş Ortaokulu - ANKARA*

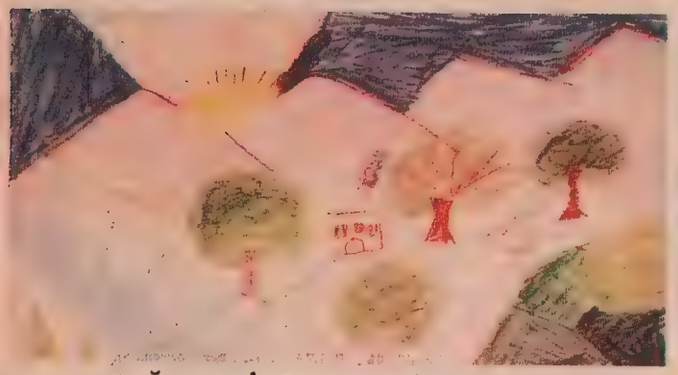

DAĞ RESMİ *Birden Karaesmen (7 yaşında) Ahmet Vefik Paşa İlkokulu - ISTANBUL*

UÇURTMALI ÇOCUK
Ömer Akdeniz (11 yaşında) İZMİR

HASTA *Nuran Erdoğdu (14 yaşında) ISTANBUL*

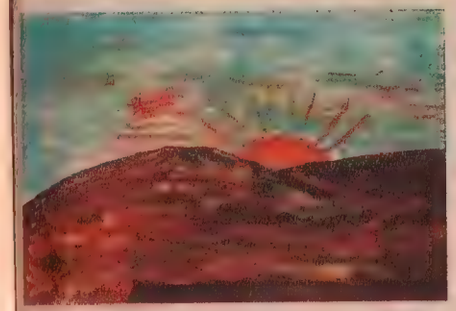

GÜNEŞ BATARKEN *Ahmet Dostal (10 yaşında) ISTANBUL*

DALYAN KOYUNDA YELKENLİLER
Hakan Yunatçı (12 yaşında) İZMİR

SAKSIMDAKİ ÇİÇEK *Hakkı Selçuk Soner (7 yaşında)*

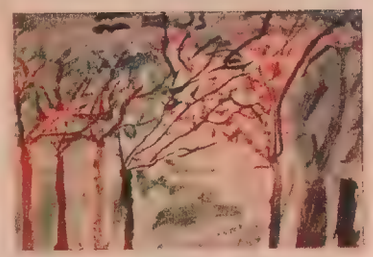

ORMAN *Şükran Leblebici (11 yaşında) ISPARTA*

RESİMLERİNİZLE ŞEHİRLERİMİZ

BALIKESİR
Galip Eken
Galatasaray Lisesi 3-C
ISTANBUL

Anadolu'nun kuzey batısında bulunan Balıkesir'in toprakları düz bir ova halinde, doğuda Alaçam, Marmara ve Ege yakınlarında Madra Dağı, batıda Kazdağı, ortada Çataldağı ile çevrilmiştir. Güney ve iç kısımlarında kara ve Balıkesir'in Ege kıyılarında Akdeniz iklimi hüküm sürmektedir. Meyvesi boldur. Başlıcaları armut, ayva, incir, üzümdür. Tarıma elverişli topraklarının % 75'inde tahıl ekilir.

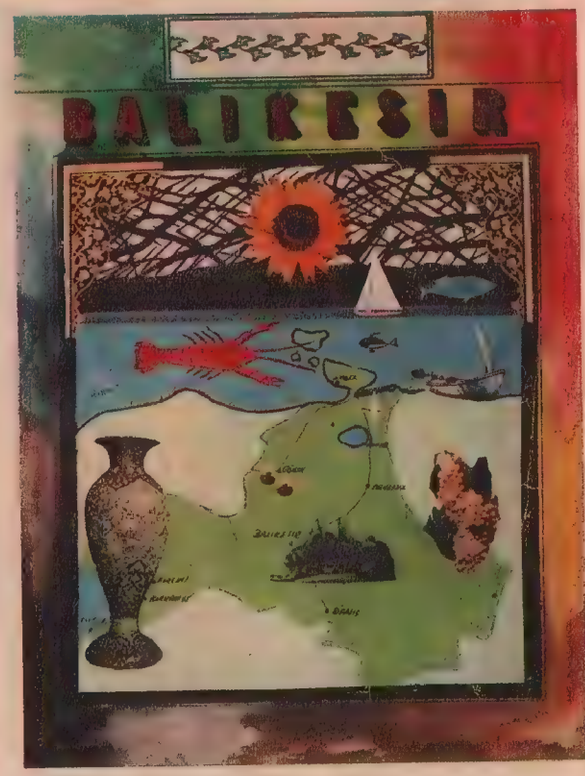

Tarzan

MAHAR ÜLKESİ 26

MAHAR ADLI GARİP BİR KUŞ, KENDİSİNİ ÜLKESİNE GERİ GETİREN TARZAN'IN OĞLUNU ALIP KAÇIRIR. BU ARADA TARZAN'I DA KERTENKELE ADAMLAR ESİR ALIR. BAŞKA BİR ESİR KIZLA TARZAN KAÇMAYI BAŞARIRLAR.

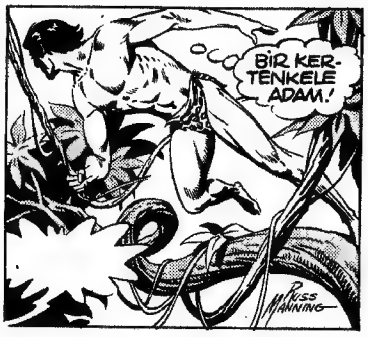

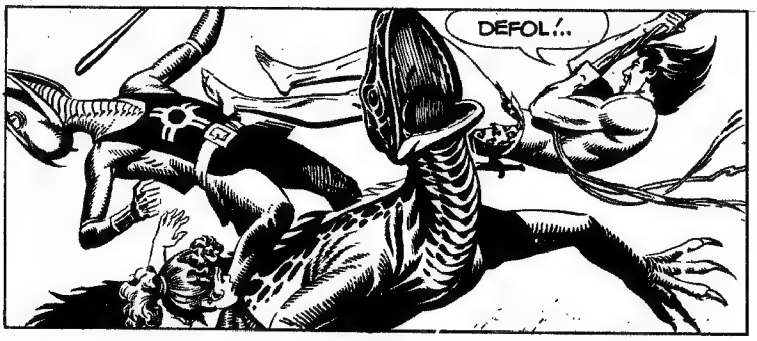

BİRAZ SONRA DAĞLARA DOĞRU YOL ALMAYA BAŞLAMIŞLARDI...
İNŞALLAH MAHARLAR OĞLUNA BİR ŞEY YAPMAMIŞTIR!

TEK BAŞINA OĞLUNU KURTARABİLECEĞİNİ SANIYOR MUSUN?
ARKADAŞLARIM DA YARDIMA GELİR.

TARZAN, DAĞLARIN ÜZERİNDEN BİZE DOĞRU GELEN BULUTLARA BAK!

EVET PRENSES, GÖRDÜM!
GÖRDÜN MÜ TARZAN? FECİ BİR ŞEY!

AMA DURMAMAMIZ GEREK... YOKSA BÜYÜK BİR FIRTINAYA TUTULURUZ

TARZAN ŞU NEHİRDEN GİDERSEK DAHA ÇABUK VARIRIZ.
ZATEN BEN DE ÖYLE YAPMAYI DÜŞÜNÜYORUM!

AH, HELİKOPTER ŞİMDİ BURADA OLSAYDI!
O ZAMAN RAHATLIKLA DAĞLARIN ÜZERİNE ÇIKABİLİRDİK.

ACABA MAHARLARLA KORAK NERDE?
EYVAH TARZAN, YAĞMUR BAŞLADI...

DAĞLAR ÇOK DİK. NASIL ÇIKACAĞIZ BAKALIM!..
YAĞMUR HIZLANDI...

NE OLUR, SIĞINACAK BİR YER BULALIM TARZAN!

GARİP ŞEY... MAHARLARLA İLGİLİ BİR ŞEY GÖREMİYORUM.
YOKSA BU FIRTINADA HEPSİ ÖLDÜ MÜ?

YALNIZ OLSAYDIM BU YAĞMUR VIZGELİRDİ, AMA PRENSESİ DÜŞÜNMELİYİM.

SEN BURADA BEKLE PRENSES, BEN GİDİP DÖNECEĞİM.
OLUR TARZAN!.. İYİ ŞANSLAR!

BURAYA ANCAK TIRMANILARAK ÇIKILABİLİR. DAV-AN'LA ÇIKMAM İMKANSIZDI
BAKALIM ŞİMDİ MAHARLARIN YERİNİ BULABİLECEK MİYİM.

ARKASI VAR

DAĞLARIN KIZI

2

JEAN ROSE, İSKOÇYANIN DAĞ KASABALARINDAN BİRİNDE YAŞAYAN BİR KIZDI. BİR GÜN DAĞDA GEZERKEN FIRTINA ÇIKTI. KENDİ YAŞLARINDA BİR ÇİNGENE KIZI OLAN NAOMİ ONU KURTARDI. JEAN EVE DÖNÜNCE ONDAN KİMSEYE BAHSETMEYECEĞİNE SÖZ VERDİ.

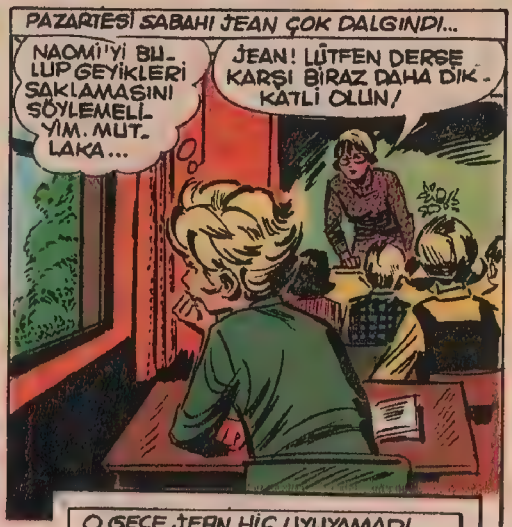

GELECEK HAFTA: DAĞ KEDİSİ JEAN'IN ÜSTÜNE SALDIRACAK MI?.

GARGANTUA

(YAĞ TULUMU)

7

Francois Rabelais'den derleyen: Prof. Jacques Fiot

Türkçeye çeviren: Türkân MÜNİR

ÖZET: Gargantua, çok yeyip, çok içen bir dev ailesinin oğludur. Babası onu Paris'e götürüp eğitimcilerin eline teslim eder. Burada daha çok fikir ve beden eğitimine önem verilmektedir.

Derslerine tekrar başlamadan önce Gargantua şan ve müzik öğrenerek biraz dinleniyordu. 4 veya 5 sesli şarkılar söylemeyi bile başarıyordu. 7 çeşit saz çalmak da onu ürkütmüyordu!

Sonra 3 saat süreyle ders çalışıyordu. Daha sonra da Jimnast'la dolaşmaya çıkıyordu. Chinon'lu bir genç olan Jimnast Gargantua'ya savunma dersleri veriyordu.

Çok sürmeden ellerini kullanmadan her çeşit atı idare etmesini öğrendi. Bu atların herbiriyle bir duvarın üzerinden atlayabiliyor, geniş bir hendeği aşabiliyor veya çabucak bir attan ötekine geçebiliyordu. Sonra bir atı ön ayaklarını duvara dayamak suretiyle kendi kendine en yüksek evlerin damına kadar çıkmaya zorlayabiliyordu.

Mızrağını iki eliyle tutarak kocaman bir kapıdan, asırlık bir ağaçtan, veya üstüste konmuş 300 tahta levhadan geçirebiliyor ve hiçbir zaman kırmıyordu...

Savaşta çoğu zaman ırmaklar askerlerin yolunu keser. Bu yüzden Gargantua Sen nehrinde yüzme öğrenmeğe başlamıştı. Nehri su üstünden, su altından, bir elle veya bir ayakla yüzerek geçebiliyordu. Sağ elinde bir kitap, sol elinde elbiseleri, mızrağı da dişleri arasında olarak, bir kıyıdan ötekine durmadan, dinlenmeden gidip geliyordu...

Sudan çıkınca, koşuyor, ağaçlara tırmanıyor veya evlerin damına çıkıyor, oradan yere atlıyor ve hiçbir yerini acıtmıyordu.

Sonra avazı çıktığı kadar bağırıyordu: şehrin her yerinden onu duyuyorlardı... Böylece ciğerleri genişliyor ve güçleniyordu.

Kendini büyük yorgunluklara alıştırmak için, 870.000 kiloluk bir gülleyi yerden kaldırıyor, iki elle veya yalnız bir elle tutarak başının üstüne koyuyordu. Kolunu geriyor ve hiç kıpırdatmadan gülleyi havada tutuyor, böylece bir saatten fazla kalıyordu.

Bütün bu gayretlerden sonra onu yıkıyorlar, kuruluyorlar ve Gargantua otlar, bitkiler ve taşlar toplayarak evine dönüyordu.

Gargantua bu otlara, bitkilere ve taşlara büyük bir ilgiyle bakıyor ve kitapların bunlar için ne dediklerini araştırıyordu.

Akşam yemeği sade oluyordu: Şimdi Gargantua artık yemek yemek için yaşamıyordu. Yaşamak için yiyordu.

Yemekten sonra, çalgı çalıp şarkı söylüyordu.

Yatacağına yakın gökyüzüne bakıyor, onun resmini çiziyor ve her gün ayın ve yıldızların dolaşımını izliyordu.

Ve nihayet, bu dolu geçen gün boyunca gördüklerini, okuduklarını, yaptıklarını ve duyduklarını tekrar tekrar düşünmeden uykuya dalmıyordu.

(Devamı Var)

Gargantua, ata binmekten ve savaş oyunlarından sonra, evine gelip, ders çalışıyor. Dünya hakkında bilgisini artırmak istiyordu.

KÜÇÜK SPORCULAR

Amerika'da iki ile altı yaşında, okula başlamamış küçükleri bedenî bakımdan kuvvetlendirmek için yeni bir spor salonu açıldı. Sağlam kafanın sağlam vücutta bulunduğunu anlayan Amerikalılar, daha sportmen nesil yetiştirmeye çalışıyorlar.

Küçük kızlar da erkek arkadaşlarından aşağı kalmayıp, en zor sporları bile rahatlıkla yapıyorlar.

Küçükler, çeşitli beden hareketleriyle yorulurlarken, onları spor salonuna getiren anneleri de yavrularının hareketlerini iftiharla seyrediyorlar.

ŞAKA KULÜBÜ

ALİS'LE AİLESİ, YAZ TATİLİNİ GEÇİRMEK İÇİN, DENİZ KENARINDAKİ VİLLÂLARINA GİTMİŞLERDİ...

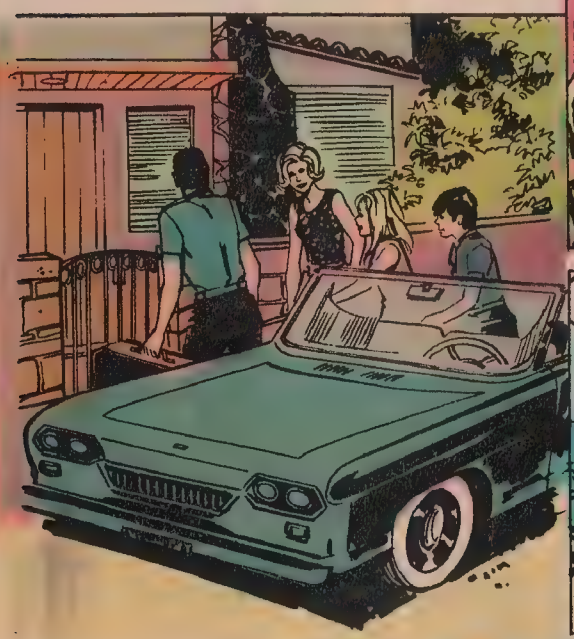

ŞAKA KLUBÜ MÜ?
NİÇİN ŞAŞTINIZ? İLGİNÇ BİR ŞEY DEĞİL Mİ?

BİRBİRİMİZE DURMADAN ŞAKA MI YAPACAĞIZ?
YOO... ÖYLE ŞEY OLMAZ!

BENİM DEDİĞİM BAŞKA ŞEY... TATİLİ HEM KENDİMİZ, HEM DE BAŞKALARI İÇİN NEŞELİ YAPALIM.
EVET... HAKLISIN!
SONRA NE OLACAK?
EEE..?

İŞTE HER GÜN ARAMIZDAN BİRİ, ETRAFIMIZDAKİLERİ NEŞELENDİRMEK İÇİN BİR ŞAKA BULACAK. BİZ DE O ŞAKAYI YAPIP EĞLENECEĞİZ!

HEPSİ HOŞLANMIŞTI...
O HALDE YARIN BAŞLAYALIM...

HAYDİ İYİ AKŞAMLAR!
YARINI İPLE ÇEKİYORUM.

ERTESİ GÜN ALİSLERİN EVİNDE...
ALO, POLİS KARAKOLLU MU EFENDİM? BİR DAKİKA...

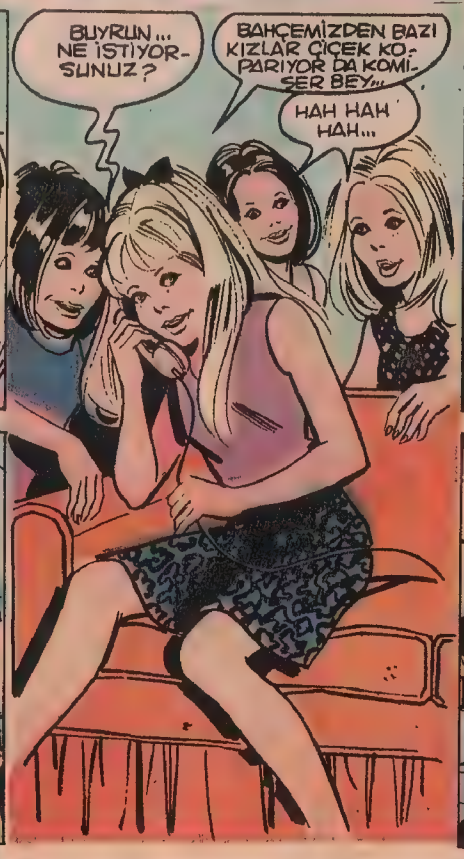
BUYURUN... NE İSTİYORSUNUZ?
BAHÇEMİZDEN BAZI KIZLAR ÇİÇEK KOPARIYOR DA KOMİSER BEY...
HAH HAH HAH...

BAŞKA BİR GÜN...
İMDAT... YETİŞİN... BATIYORUZ... İMDAT... KURTARIN BİZİ...

ÇABUK, KIZLARI KURTARALIM!

AY... NASIL DA KANDILAR... BİZ SİZE ŞAKA YAPTIK AYOL...
HA HA HA...

ARKASI VAR~

AFACAN İKİZLER

İkizler bir ziyaretçiyle karşılaşınca sevinç çığlıkları atmaya başlıyorlar. Tıpkı çocuklar gibi!

Geçenlerde Londra Hayvanat Bahçesi'nde doğan ikiz orangutan yavruları bütün Hayvanat Bahçesi'nin sevgilileri haline geldi. Son derece sevimli olan yavrular sanki birer çocukmuş gibi büyütülüyor. Oyun parkından tutun da, diş kaşıyacak kemiklere ve çeşitli oyuncaklara varıncaya kadar her şeyleri var.

Ya yeni yeni diş çıkarmaya başlayan ikizlerin diş kaşımalarına ne dersiniz?

Özel hemşireler tarafından büyütülen minik orangutanlara mamaları da kucakta kaşıkla veriliyor.

İkizlerin yatakları da pek şık. Yumuşak kuştüyü yatakta bir arada yatan ikizler hem birbirleriyle, hem de oyuncaklarıyla oynuyorlar.

SİZE KENDİMİ TANITAYIM!

Adım Daniel. Okulda, öğretmen, adımı hatırlayamayınca, bana «Küçük!» deye seslendi, ondan sonra adım Küçük kaldı. Küçüktüm ama, erkenden hayatın acı, tatlı olayları içine atıldım. Türlü sıkıntılar çektim, sevinçli günler de yaşadım, başımdan neler geçti, neler! Size anlatacağım çok şey var. BİR ÇOCUĞUN HİKÂYESİ romanını okuyun!

ARMAĞAN

ARMAĞAN

ÇOCUK KLASİKLERİ

Okumuş olmakla övüneceğiniz kitaplar!

● KORKUSUZ KAPTANLAR ● GULLIVER'İN GEZİLERİ ● KAÇIRILAN ÇOCUK ● BİR ÇOCUĞUN HİKÂYESİ (II. baskı) ● ROBINSON CRUSOE (II. baskı) ● POLLYANNA (II. baskı) ● ESRARENGİZ ADA ● BİR EŞEĞİN HATIRALARI ● DEFİNE ADASI ● HEIDI ● KAPTAN GRANT'IN ÇOCUKLARI ● DÜNYA'DAN AY'A ● TOM SAWYER ● KİMSESİZ ÇOCUK ● TOM AMCA'NIN KULÜBESİ ● KÜÇÜK KADINLAR ● GÖKTEN İNEN MELEK ● KARA ELMAS ● İYİ HANIMLAR ● SEKSEN GÜNDE DÜNYA GEZİSİ ● SOPHIE'NİN BAŞINA GELENLER ● KÜÇÜK ERKEKLER ● ALICE TUHAFLIKLAR ÜLKESİNDE ● JO'NUN ÇOCUKLARI ● BAMBİ ● MERCAN ADASI ● KÖYÜN İKİZLERİ ● MUTLU PRENS ● KİMSESİZ KIZ ● İSVİÇRELİ ROBINSON ● DÖRT ARKADAŞ

BU KİTAPLARDAN SİZDE OLMAYANLARI TEZ ELDEN ALMAYA BAKIN. GİTTİKÇE AZALIYOR. SONRA, KOLEKSİYONUNUZ EKSİK KALIR!

Dünya çocuk edebiyatının en güzel kitapları

NEŞRİYAT ANONİM ŞİRKETİ ● GENEL DAĞITIM: BATEŞ

KÜÇÜK İZCİLER

ÖZET : Con'la arkadaşları askerî bir bölge yakınlarında izci kam[illegible] kurarlar. Manevra yapan orduyu izlemek için gelen casuslar aranırken, onlar da aralarında askerî hareket provaları yaparak eğlenmektedirler.

ARKASI VAR

DİKKAT ! Bu sayfalarda çıkmasını istediğiniz kendi şiirlerinizi aşağıdaki adrese postalayınız: **DOĞAN KARDEŞ «Kardeşlerin Köşesi» P.K. 1146-İSTANBUL**

VATANIM

Benim güzel vatanım
Ben seni çok severim.
Atalarımız buralarda
savaştı,
Yurdumuzu düşmandan
kurtardı.

Dedelerimiz şehit
oldular.
Ben vatanımda doğdum,
Vatanımda öleceğim,
Benim güzel vatanım.

CAN DOĞAN
Sağmalcılar Ortaokulu öğ.
İSTANBUL

DENİZ

Köpüren dalgalarını
Kıyılara vuruyorsun;
O masmavi renginle
Herkesi büyülersin.

Yaz mevsiminde
Genç, ihtiyar sıcaklarda
Gireriz her gün sularına.

Güzel deniz seni ben
Ne çok severim bir
bilsen;
Yaz'ı her yıl özlüyorum
Sana gireyim, diyorum.

SELMA SARAÇ
Erenköy İlkokulu öğ.
GÖZTEPE - ISTANBUL

DOĞAN KARDEŞ

Bir arkadaşıma duyurdum
Doğan Kardeş almasını;
Siz okuyup bitirince
Görün onun faydasını
Doğan Kardeş aldılar,
Okumağa daldılar,
Okuyup bitirince
Sonrasını aradılar.

ATİLLA AKINCI Gazi İlkokulu öğ. - BURDUR

KEDİM

Benim bir kedim var,
Yaramazın adı Sevim;
Hiç dinlemez sözümü,
Farelerin korkutur
gözünü.

Arkadaşlar gelince,
Hemen düşer sevince;
Hiç rahat vermez bize,
Kızarım ona gizlice.

SELMA ÇİÇEK
Mimar Sinan Ortaokulu
EDİRNE

YARALI KUŞ

Bir tıkırtı duydum
penceremizde,
Baktım minik bir kuş,
Kanadı yaralı, ağlıyor;
Hemen pencereyi açtım,
Aldım cici kuşu evimize;
Yarasını sardım;
Birkaç gün misafirlik;
Sonra uçup gitti:
Cik, cik, cik...

LEVENT TÜLEK
Mehmet Akif İlkokulu - İZMİT

KİTAPLAR

Kitaplar ortasındayım
yine,
Birşeyler arıyorum;
İşte bir şiir buldum
kitapta,
Onu okuyacağım
öğretmenime;
Hepimiz anlayacağız
Kitabın faydasını
Kitap en iyi arkadaş
diyerek.

YILDIZ ÇAKAN
Rami Ortaokulu öğrencisi
İSTANBUL

BEBEĞİM

Benim güzel bebeğim,
Seni çok severim;
Altın saçlı, mavi gözlü
Benim cici bebeğim...

Evcilik oynarım onunla,
Yalandan mama
yediririm;
Elbise dikerim ona,
O benim güzel bebeğim!

GÜLİN ALDEMİR
Mümtaz Koru İlkokulu öğ.
KONYA

KANARYA

Benim bir kuşum var,
Gören hayran kalıyor.
Cik cik ederken,
Herkesi büyülüyor.

Benden her gün yem
ister.
Hemen veririm.
Yıkanmak ister.
Suyunu getiririm.

Her sabah uyandırır
erkenden
Herkesi büyüleyen
sesiyle;
Yem istiyordur yine,
Yemini verdim kendi
elimle.

OSMAN ŞİMŞEK
Kurtuluş İlkokulu öğ.
ANKARA

KARDEŞİM

Benim bir kardeşim var,
Çok yaramazlık yapar,
Kitapları parçalar,
Okuyacağım diye
Doğan Kardeş'leri yırtar.
Benim bir kardeşim var,
Rüzgârlar gibi Eser,
Sular gibi akar,
Gece olunca yatar.

KÜRŞAT KIRCI
Ortaokul öğ.
BAKIRKÖY - IST.

Kuş, Gökyüzü ve Bulutlar

Baştarafı 10. sayfada

Kuşla arasında bir didişmedir başladı. Üst üste girişimlerden sonra kuşu boynundan yakaladı, can korkusuyla aşağı fırlattı. Kuş pat diye yere düştü, serildi kaldı. Çocuklar aralarına sanki bir canavar düşmüş gibi korktular, çil yavrusu gibi dağıldılar. En irileri bu bozgunu erkekliklerine yedirememiş olmalılar ki, çok geçmeden ağır ağır kuşun başına toplandılar. Birden taş ve tekmelerle kuşa giriştiler. Kalkmaya, kendini savunmaya çalıştı kuş, debelendi, süründü, ama kalkamadı, uçamadı. İyice yere serildi kaldı. Çocuklardan birisi onu yerden kaldırmak için uzandı; boynundan tutmak istedi. Ölü sanılan kuş boynunu kıvırıp çocuğun elini hart diye ısırmasın mı? Yeniden bir şamatadır koptu. Bu sefer söğütlerden kırdıkları sopalarla işe giriştiler. Kuşu yamyassı edinceye kadar vurdular.

Kuş ölmüştü artık. Ölüsü bile bir garip duruyordu. Nereden, hangi ülkeden gelmişti? Buradan nereye gidecekti? Başından ne gibi serüvenler geçmişti? Değirmen oluğuna niçin konmuştu? Kanadı mı, kolu mu kırıktı? Yoksa bitkin hasta mıydı?

Bunları hiç düşünen çıkmadı haylazların arasından. Bu kere kuşun ölüsüyle top oynamaya başladılar. Birbirlerinin üzerine fırlattılar. Oynaya oynaya sokak aralarına geldiler. Hem oynuyor, hem de bir tekerleme söylüyorlardı:

Kuş kuş, fiş fiş,
Al sana bir tekme!
Kuş kuş, nereden?
Su mu içtin dereden?
Bir tekme de al benden!

Böyle oynaya oynaya usandılar, kuşun ölüsünü bir bahçeye fırlattılar. Bahçede küçük bir kız çocuğu annesiyle çiçekleri suluyordu. Pat diye bir şeyin düştüğünü görünce ilgilendiler.

Kız: «Bak anne» dedi, «Bir kuş düşmüş bahçeye.»

Kuşun yanına geldiler. Kız kuşu yerden kaldırdı:

— «Ne de güzel bir kuşmuş anne!»

— «Evet çok güzel bir kuşmuş. Ama öldürmüşler garibi. Kimbilir nerden gelip nereye gidiyordu? Şimdiye değin ben böyle bir kuş görmedim buralarda.»

— «Anne,» dedi çocuk, «Şuncağızdan ne istemişler ki, yaşasaydı kime ne zararı olurdu sanki...»

Kız kuş ölüsünü yavaşça çiçek tarhlarının arasına bıraktı.

— «Belki canlanır anne!» Canlanır da pırr diye uçuverir. Burada beklesin bakalım.»

Annesi bir şey demedi, esneyerek gökyüzüne baktı. Gökyüzünde küme küme beyaz bulutlar vardı. Bulutlar hızlı hızlı bir taraftan öbür tarafa gidiyorlardı.

Doğan Kardeş
HAFTALIK ÇOCUK DERGİSİ

Pazartesi günleri çıkar.
14 AĞUSTOS 1972
Sayı: 33 Sıra No. 865
Yıl : 27 Cilt : 2

Sahibi ve
Yazı İşleri Müdürü :
ŞEVKET RADO

Yazı İşleri ve İdare :
Divanyolu, Türbedar Sokak 22 İSTANBUL ★ Doğan Kardeş P. K. 1146 - İSTANBUL ★ Telefon: 27 95 10 (Santral) ★ Dağıtım ve Abone: Bateş Bayilik Teşkilâtı Cağaloğlu, Molla Fenâri Sokak 1 - İSTANBUL.

ABONE ŞARTLARI
Yurt içi adi posta, yıllık: **60 TL.** ★ Altı aylık: **30 TL.** ★
Yurt dışı adi posta, yıllık: **90 TL.** ★ Altı aylık: **45 TL.** ★
Yurt dışından abonelerini uçakla isteyenlerden bulundukları ülkeye göre ayrıca uçak ücreti alınır. Adres değişikliği için 100 kuruşluk posta pulu gönderilmelidir. ★ YAPI ve KREDİ BANKASI'nın şube ve ajanslarından abone kaydolunabilir.

İLÂN TARİFESİ

Siyah - Beyaz :		Çok renkli :	
Tam sayfa	1500 TL.	Tam sayfa	2500 TL.
Yarım sayfa	800 TL.	Yarım sayfa	1500 TL.

DİZİLDİĞİ ve BASILDIĞI YER :
Doğan Kardeş Matbaacılık Sanayii A. Ş.

Gönderilen yazı ve resimler iade edilmez.

OYUN EĞLENCE BİLMECE

Yakından bildiğimiz bu dört alette bazı hatalar var. Bulabilir misiniz?

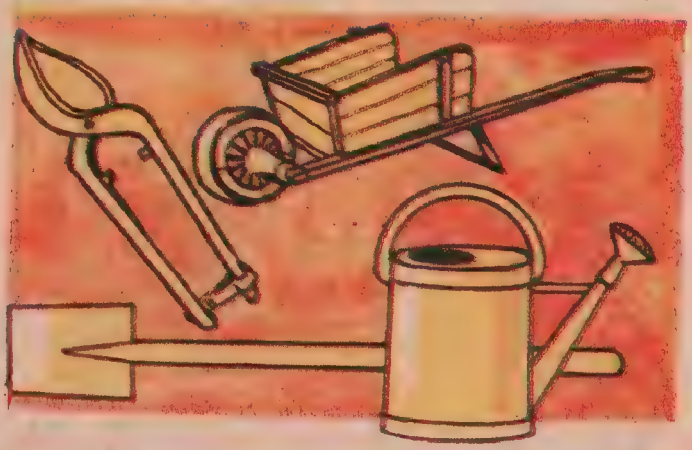

Yukarıdaki resim ortadan ikiye bölünürse, birbirinin eşi gibi duruyor. Ama arada 8 fark var. Nedir bunlar?

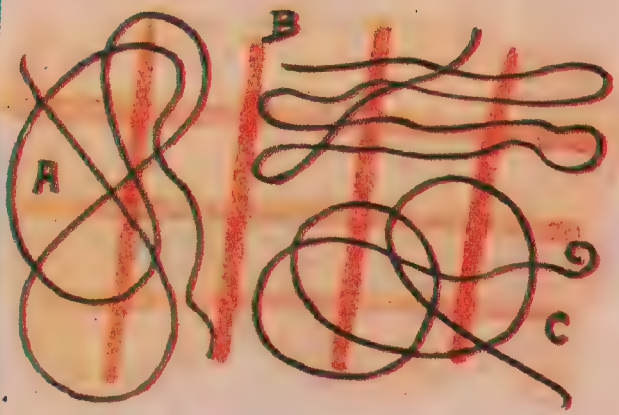

A, B, C sicimlerinden hangisi daha uzundur?

Beyaz tıpa, acaba hangi siyah tıpanın tersidir?

Faydalı Bir Oyuncak

Son yıllarda çocuk oyuncakları yapan bütün fabrikalar, yeni yeni değişik oyuncaklar yapmak için âdeta birbirleriyle yarışıyorlar. Geçenlerde İngiltere'deki bir oyuncak firması da yeni bir yaratıcı oyuncak çıkardı piyasaya. Bildiğimiz enjektörün büyük boyu olan kocaman bir enjektör ve içine doldurulan renk renk plastik boyadan meydana gelen bu oyuncak, anne, baba ve çocuklar tarafından âdeta kapışıldı.

Enjektörün içine doldurulan renkli plastik boya, kâğıt üstüne sıkılarak çeşitli resimler yapılabiliyor.

Bu yeni tip boya, kısa zamanda donduğu için, kâğıt üstüne olduğu gibi, heykel şeklinde desenler de yapılabilmekte. Bu oyuncak çocukların yaratıcı güçlerini artırıyor.

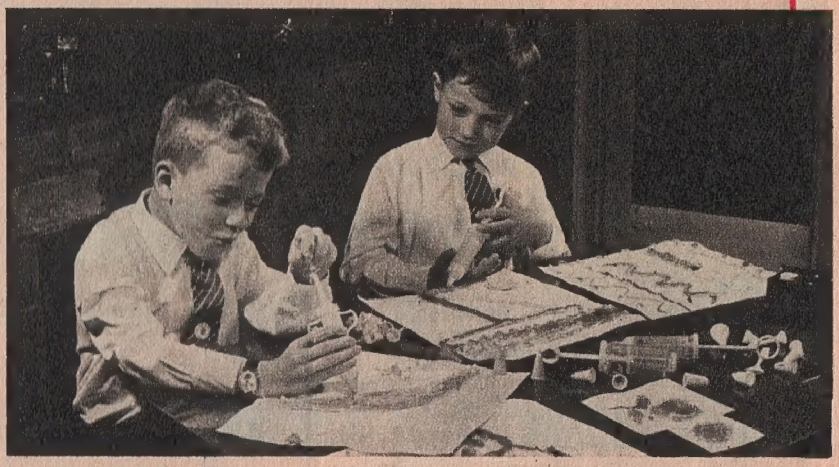

Enjektörün çeşitli kalınlıkta uçları olduğu için, yapılan resimlerde değişik boyutlarda boya kullanılabiliyor.

BİRAZ DA GÜLELİM

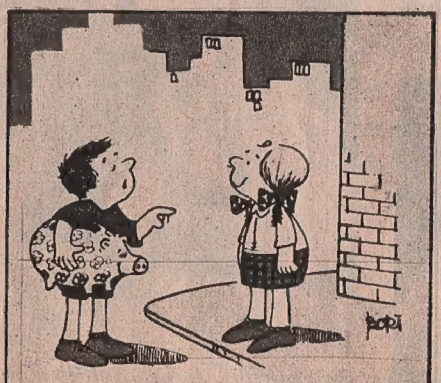

— «Şimdi söyle bakalım benimle kaçıyor musun?»

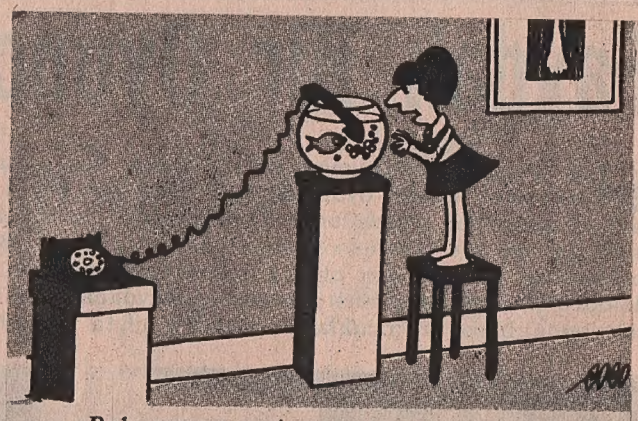

— «Bak, annem seni soruyor...»

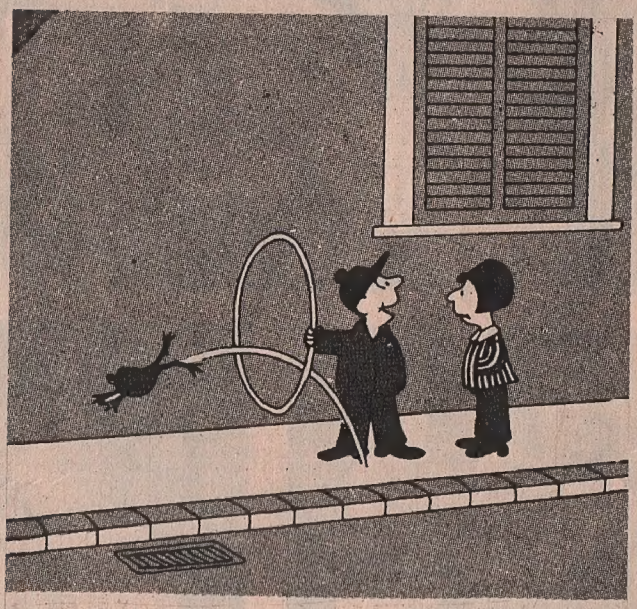

— «Kurbağanın ailesi hep cambazmış da!»

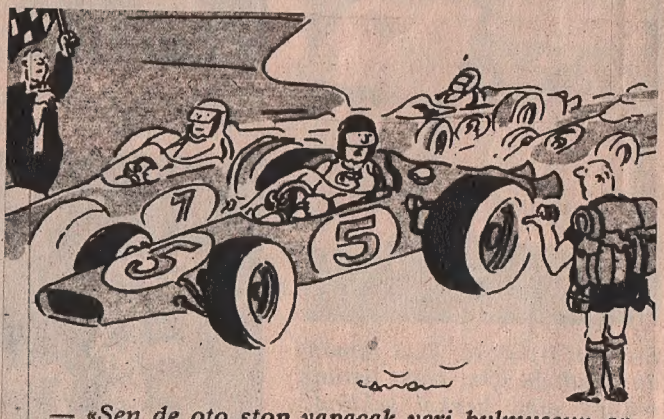

— «Sen de oto stop yapacak yeri bulmuşsun arkadaş!»

NASRETTİN HOCA'DAN SEÇMELER

NE TARAFA DÖNELİM?

Hoca'ya sormuşlar:

— «Çayda, boy abdesti alırken, hangi yana dönmek sevaptır?»

— «Elbiselerin bulunduğu tarafa,» diye cevap verir Hoca.

ÖLÜ İLE KAVGALI

Hoca Sivrihisar'da hatip iken, subaşı ile kavga eder, nasılsa Subaşı ölür; gömerler. Hoca'ya, «Gel telkin ver,» derler.

O da: «Başka hoca bulun, o benimle kavgalıdır, sözümü tutmaz!» demiş.

bu hafta Doğan Kardeşler

DOĞUM GÜNÜ HEDİYELİ BU SAYFAMIZA KATILMAK İÇİN: Ad ve soyadınızı, doğum yer ve tarihinizi, ev adresinizi yazıp, doğum gününüze 2 ay kala 2 vesikalık fotoğrafla birlikte **«DOĞAN KARDEŞ — Bu hafta Doğan Kardeşler sayfası — P. K. 1146, İSTANBUL»** adresine postalayınız.

Sedat Pamuk
Vakfıkebir 14.8.1956

★Serdar Türker
Sivas 14.8.1957

Oktay Zaif
İzmir 14.8.1959

Şükrü Özdamar
Ankara 14.8.1959

Bilgin Makineci
Bozüyük 14.8.1959

★Mustafa Turna
Ankara 15.8.1959

Sedat Demirsoy
Ankara 15.8.1960

Neslihan Sağlamer
İstanbul 15.8.1962

Şahin Kayadelen
Mersin 15.8.1964

★Deniz Besbelli
Ankara 15.8.1964

Filiz Besbelli
Ankara 15.8.1964

Nuran Yıldırım
İstanbul 17.8.1960

★Selçuk Öztürk
İstanbul 17.8.1963

Ahmet Akçay
Gölpazarı 18.8.1957

Nesrin Günhan
İzmit 18.8.1958

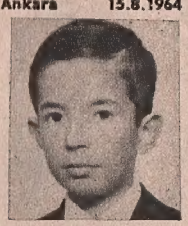

★Erdal Coşkun
İstanbul 18.8.1960

Feyza Çatin
Maraş ... 1961

Turan Evliçoğlu
İstanbul 19.8.1964

Osman Kartal
Balıkesir 20.8.1960

Asiye Tuna
Söke 20.8.1960

Erol Akgiray
İstanbul 20.8.1961

★Oya Erdem
Kurtal 20.8.1964

— «Ali'ye alacak başka hediye bulamadın mı?»

OYUN EĞLENCE BİLMECE ÇÖZÜMLERİ

- Bahçe makasının yayı yok. El arabasının tek kolu yok. Kovanın tutacak yeri yok. Kürekte kuvvetle bastırılacak yeri yok.
- 8 fark şunlardır: Düğüm, pencere, baca, kaya parçası, bulut, pipo, kulak, ağaç dalı, olta kamışı, çanta.
- Beyaz tıpa 8 numaranın tersidir.
- A sicimi daha uzundur.

Kahraman OSMAN

CELAL KANDEMİROĞLU